

ZÁPISNICA ZO ZASADNUTIA

Zápisnica č.: 1/2022

Dátum: 3.5.2022

Miesto: Crowne Plaza Bratislava, Hodžovo námestie 2

Druh stretnutia: hodnotiace zasadnutie súťažných návrhov

Prítomní:

doc. Ing. arch. Jiří Buček – architekt, AA ČKA, predseda poroty

Ing. arch. Roman Žitňanský - architekt, AA SKA, riaditeľ Sekcie verejných priestorov MIB

Dipl. Ing. Peter Gero – architekt, urbanista

Igor Marko MA Arch ARB – architekt, urbanista

Ing. Martina Majorošová, PhD. – vedúca referátu územného plánu a rozvoja, Bratislava – Staré Mesto

Ing. arch. Richard Kráľovič – architekt, AA SKA

Mgr. art. Ján Margen – architekt, AA SKA

Ing. arch. Peter Lényi, architekt, AA SKA, riaditeľ sekcie súťaží MIB - náhradník poroty za nezávislú časť

Ing. arch. Martin Kostrej, MSc. - architekt, náhradník poroty za závislú časť

Ing. arch. Martin Gajdoš– architekt, AA SKA, člen Komisie pre územné plánovanie, miestny rozvoj a životné prostredie, Staré Mesto - expert poroty

Mgr. Ľubomír Augustín – Krajský pamiatkový úrad - expert poroty

PhDr. Ivo Štassel - Mestský ústav ochrany pamiatok - expert poroty

Ing. arch. Nicolette Andeleková – sekretár súťaže

Ing. Karina Danková – overovateľ súťaže

Začiatok zasadnutia spojeného s prezentáciou návrhov: 2.5.2022, 09:00 hod.

Ukončenie prezentácií účastníkov: 3.5. 2022, 15:00 hod.

VYDRICA DEVELOPMENT, a.s.

Legionárska 10, 811 07 Bratislava – mestská časť Staré Mesto
IČO: 51 733 064 | DIČ: 2120780970

VYDRICA

Hodnotenie návrhov porotou:

Porota vysoko hodnotila celkovú rôznorodosť navrhovaných riešení, prezentovanú kvalitu jednotlivých odovzdaných návrhov a celkovo diferencovaný pohľad na to, ako toto územie s pamiatkou koncepcne a ideovo možno predstaviť.

Pri hodnotení poroty sa brali zreteľ všetky body obsiahnuté v zadaní a taktiež prezentované zistenia expertnej časti poroty. Pri výbere a stanovení poradia porota vyzdvihla predovšetkým tie návrhy, ktoré pozitívne transformujú územie, ukazujú smery a možnosti práce s pamiatkou, kde sa najlepšie pretavila snaha o jej prepojenie s reálnym životom mesta tak, aby sa stala jeho funkčnou súčasťou.

Komentáre poroty k návrhom:**1. miesto   Návrh č.5 – Superatelier**

Návrh, podľa názoru poroty, z predložených prác, najviac prepája pamiatku ako s jej bezprostredným okolím v rámci riešeného územia, tak i projektovanou ďalšou zástavbou nového podhradia. V návrhu zásadný element - kruh - v konkrétnom kontexte územia nepôsobí paradoxne uzatvárajúco, naopak, má nielen vnútro ale i vonkajšok, dovoľuje vhodne zapájať a prepájať verejné priestory, historické jadro, vŕaha je do diania archeologickú pamiatku.

Obkolesenie dominantným prvkom vytvára množstvo zakutí, prirodzene láka človeka, kvalitne sú v území zvládnuté riešené trasy, priechody a lávky, taktiež nadväzuje dialóg s príľahým spoločenským priestorom - pavilónom.

Z hľadiska prezentácie archeologického areálu pozitívom návrhu je otvorenosť voči okolitému prostrediu, prirodzené smerovanie pohybu aj v zásade neutrálny architektonický výraz pavilónu. Kruhovité vymedzenie s lávkou umožňuje vnímanie areálu z viacerých uhlov pohľadu a môže prirodzeným spôsobom smerovať pohyb návštevníkov za účelom prezentácie areálu. Z hľadiska pamiatkovej ochrany je pozitívom, že vhodným spôsobom prezentuje vežu a najstarší obdĺžnikový objekt A. Rozsah prezentovaných náznakových rekonštrukcií je na diskusiu.

Návrh je značne centristický v rámci celku, vo všetkých pozíciách je však dôsledný. Je silným gestom, je zjednotením komplexnosti prístupov k urbanizmu, zamýšľaným materiálom, riešeniu verejného priestoru a k aktívnej práci s archeologickou pamiatkou.

Porota oceňuje potenciál návrhu priniesť pozitívne emócie a užívateľskú perspektívu, je o hravosti a o chuti neustále niečo objavovať. Predstavuje symbolický odkaz ako žiť a koexistovať s pamiatkou, zároveň je všadeprítomná ľudská mierka, pamiatku nenútené návštevník vidí a kontinuálne objavuje.

Pamiatka tu predstavuje ústrednú kvalitu, predstavuje miesto(a) kam sa celý priestor vzťahuje.

Z hľadiska možných budúcich korekcií vo fázach zrealizovania návrhu, porota odporúča zamyslieť sa nad priestorom na východnej strane riešeného územia, po strane pavilónu, takisto stvárnenie samotnej strešnej krajiny ako povrch navrhovaného pavilónu, je vhodné podrobiť ďalším vylepšeniam.

Je dôležité ale zdôrazniť, že čokoľvek sa v ďalších stupňoch dopracuje a upraví stále si navrhované riešenie môže udržať pôvodne zamýšľaný charakter, svoju mestotvornosť v rôznych úrovniach.

2. miesto   Návrh č.1 – Petr Hájek Architekti

Jeden z najsilnejších a najvýraznejších koncepčných súťažných návrhov, ktorý sa dôsledne drží zadania. Presvedčivý krajinársky návrh v zmysle poňatia - mestská krajina. V návrhu veľmi pekne pôsobí zameranie sa na prvok náruče a vzniknutého medzipriestoru. Korelácia medzi archeologickou pamiatkou a novostavbou v tomto riešení nie je konfliktná a oba elementy nie sú vo vzájomne kontrastnom postavení. Porota ocenila, že autori zasúvajú budúci pavilón do svahu, pozitívne pôsobí nerušený priehľad – výhľad na archeologickú pamiatku. Z hľadiska pamiatkovej obnovy je možné, v tomto prípade, považovať za kladné zvýraznenie ruinálneho stavu archeologickej pamiatky. Aj keď tento možno na prvý pohľad menej invenčný prístup k tvorbe, či vzťahu k pamiatke môže pôsobiť sčasti ambivalentne (autor deklaruje zámer ponechať ďalší priestor práce s pamiatkou na neskoršie, budúce fázy), drží si svoju neutralitu a pavilón v kontexte celku nepôsobí rušivo. Je to o náznakoch, je to tvárne, funkčné a procesuálne.

Návrh možno jednoducho charakterizovať - menej je viac. Objem (pavilón schovaný pod terénnou moduláciou) „tu nechýba“, pavilón má racionálne dispozičné riešenie, kladne je prijatá práca s detailom. Takisto práca s pobytovým priestorom, „zeleným“ geometrizovaným svahom, nedotýkanie sa pamiatky, či komunikácia smerom k rieke Dunaj je inšpirujúca.

Porota oceňuje prácu s materialitou, hru kontrastov medzi použitým materiálom v interiéri a v exteriéri – drevo verzus kameň, vtipné vyriešené ochránenie pobytovej plochy od hlučnej nábrežnej komunikácie.

Z hľadiska prezentácie archeologického areálu sa návrh zásadne nevzdáľuje od súčasného stavu – to dáva možnosť ďalej pracovať so spôsobom prezentácie na základe revízných výskumov, ktoré sa budú v budúcnosti realizovať. Miernym negatívom sa javí menšie vtiahnutie fenoménu pamiatky do samotného deja a s tým spojenou otázkou budúcej atraktivity archeologického areálu pre návštevníkov.

3. miesto   Návrh č.7 - CHYBIK + KRISTOF Associated Architects

Silnou stránkou návrhu je práca s terénom a amfiteátrové otvorenie námestia až k vrstvám s najstaršími nálezmi murív. Podnetnou je práca s fenoménom vody, a to v jej rôznych podobách vzhľadom na klímu, či ročné obdobia. Architektúra spoločenského pavilónu

zasadeného do terénu nekonkuruje areálu pamiatky, je nekonfliktnou, skôr ju zrkadlí a vytvára pozadie pre jeho prezentáciu a zároveň aj umožňuje vnímanie areálu z ďalších uhlov pohľadu. Intervencie v rámci samotného areálu pamiatky sú v zásade minimalistické a predovšetkým za účelom umožnenia pohybu návštevníkov. Kladne je vnímané zachovanie ruinálneho charakteru pamiatky, avšak otáznymi sú náznakové rekonštrukcie historických objektov, najmä prvok veže so sedlovou strechou.

Za diskutabilný v návrhu porota označila množstvo a rozsah navrhovaných schodísk a rámp, či možno až priveľmi stiesnený prepojujúci pás pri užšom hrdle pavilónu z hľadiska verejného pohybu návštevníkov.

Návrh č.2 - Ateliér ô

Základný koncept návrhu – vysunuté plató z úrovne Floriánskej ul. zhora prekrývajúce archeologický areál sa ukazuje menej vhodný z hľadiska požiadaviek na ochranu a prezentáciu kultúrnej pamiatky. Pri pohľadoch z okolitých verejných priestranstiev krycia konštrukcia vizuálne dominuje a zaniká tak možnosť vnímania ruinálneho charakteru pamiatky. Týmto taktiež potláča charakter pamiatky, ktorý by mal byť dominantný z verejných pohľadov. Nová vrstva je vizuálne dominujúca oproti pôvodným vrstvám. Nové architektonické vstupy do areálu ako lávky a schodiská sú po výrazovej stránke silným akcentom – v hmote, či použitých materiáloch. Pozitívom návrhu je sprístupnenie najnižších vrstiev a vyhýbanie sa hypotetickým náznakovým rekonštrukciám, avšak za cenu vyššie uvedených zásahov.

Návrh č.3 Mjök

Základný koncept návrhu – osadenie objektu pavilónu priamo na samotné fragmenty historických murív a vztýčenie výrazného objektu veže ako hypotetickej rekonštrukcie je zásadnou autorskou výpoveďou. Je legitímnym prístupom k životnému príbehu mesta, no z hľadiska podmienok ochrany a prezentácie konkrétnej kultúrnej pamiatky možno považovať takýto prístup za problematický, keďže nové architektonické vstupy výrazne dominujú areálu. Umiestnením objektu pavilónu sa z historických murív stáva podnož pre navrhované objekty, čím sa do veľkej miery stráca ruinálny charakter pamiatky.

Rekonštrukcia objemu veže, najvýraznejšej novej dominantnej hmoty v návrhu, je taktiež otázna a hypotetická. Nové hmoty rozdeľujú predmetné územie na dve oddelené časti, kde ťažko čítať a identifikovať celý priestor jednotne a kontinuálne. Pozitívne porota vníma návrh hlavne v západnej časti územia.

Návrh č. 4 Fránek Architects

Technicistne poňatý návrh v značnom rozsahu uplatňuje architektonické intervencie v rámci archeologického areálu, ktoré sú buď hypotetickými rekonštrukciami alebo novotvarmi. Veľké množstvo týchto prvkov vytvára vrstvu značne potláčajúcu prezentáciu

ruinálneho charakteru pamiatky, či celkový kontext. V oboch prípadoch architektonických vstupov je použitý rovnaký princíp a materiál a nie je teda odlišené, ktoré útvary sú náznakovou rekonštrukciou a ktoré novotvarom.

Návrh č. 6 Sadovsky & Architects

Návrh vhodným spôsobom pracuje s verejným priestorom, areál pamiatky a pavilón s námestím sú otvorené voči okolitému verejnemu priestoru. Architektúra pavilónu je minimalistická a nepredstavuje výrazný protipól k areálu pamiatky. Nové architektonické vstupy sú v zásade výrazovo neutrálne a materiálovo zjednotené, obe ale akoby medzi sebou do istej miery súperili. Pozitívom je prezentácia areálu pamiatky v ruinálnom stave v zásade bez výraznejších intervencií. Za prínosný porota považuje koncepčný návrh pohybu návštevníkov po areáli pamiatky vrátane možných záujmových bodov. Otáznym aspektom návrhu je rekonštrukcia objemu veže, silného gesta, podľa autorov vychádzajúca z archívnych historických podkladov. V tomto kontexte je možno namietajú možný konflikt pri vnímaní hradu v priehľadoch z nábrežnej, južnej strany takto veľkou masívnou hmotou.

Hodnotiace zasadnutie poroty spojené s hlasovaním: 16:00 hod.

- 1. miesto – návrh č.5 – Superatelier, Slovenská republika**
7 hlasov za, 0 proti
  - 2. miesto – návrh č.1 – Petr Hájek Architekti, Česká republika**
5 hlasov za, 2 sa zdržali
  - 3. miesto – návrh č.7 - CHYBÍK + KRIŠTOF Associated Architects, Česká republika**
4 hlasy za, 3 sa zdržali
- 4-7 miesto – ostatné návrhy, bez určenia poradia**

Ukončenie zasadnutia: 17:00

Dolu podpísaní riadni členovia poroty:

doc. Ing. arch. Jiří Buček, predseda poroty

Ing. arch. Roman Žitňanský, riaditeľ Sekcie verejných priestorov MIB

Dipl. Ing. Peter Gero

Igor Marko, MA Arch ARB

Ing. Martina Majorošová, PhD., vedúca referátu územného plánu a rozvoja, Bratislava – Staré Mesto

Ing. arch. Richard Kráľovič

Mgr. art. Ján Margen

VYDRICA DEVELOPMENT, a.s.

Legionárska 10, 811 07 Bratislava – mestská časť Staré Mesto
IČO: 51 733 064 | DIČ: 2120780970

VYDRICA